

2.38 kron, v Trstu po 2.35 kron, v Gradcu po 2.21 kron, v Lvovu po 2.77 kron. Razloček mej Dunajem in Lvovom je več kakor velik. Vzlic višjim taritom pa se morajo zavarovalnice vedno boriti z deficiti, a vlada jim vendar ne dovoli nikacih olajšav. Nasprotno. Prošnja za oproščenje od poštne in za oproščenje od prispevkov za obrtna nadzorništva se je pač odbila, zato pa se je revizija nevarnostnih razredov tako izvršila, da pomeni novo breme za delodajalce.

To so glavni pomisleki in glavne pritožbe, ki jih imamo delodajalci-podjetniki glede zavarovalnice proti nezgodam. Že leta in leta se potegujemo za to, da se dotični zakon času in razmeram primerno in na podlagi pravice preuredi, ali doslej so bila vsa ta prizadevanja zastonj, ker je vladni svetnik Kögler kar zaljubljen v te zavarovalnice. Ker ni ž njim ničesar govoriti, priporočamo našim poslancem, naj se zavzemo za to stvar.

### Obrtnijske raznoterosti.

Razglas. Vsled razpisa c. kr. ministrstva za notranje stvari z dne 22. marca 1901, št. 10.028, in z ozirom na razglas c. in kr. državnega vojnega ministrstva „pomorski oddelek“, ki je bil objavljen v uradnem listu k novinam „Lai-bacher Zeitung“ z dne 24. januarja t. l., št. 20, se daje na znanje, da je bil zborni brzojavni promet z Vzhodno Azijo pri pomorskem oddelku glede obeh prometnih smeri ustanovljen v soboto, dne 23. marca t. l.

## Kmetijstvo.

### Sadimo sadno drevje!

Med vsemi kmetijskimi strokami prinaša sadjarstvo, ako se pravilno goji, največje dohodke. Res je sicer, da ne rodi sadno drevje vsako leto in tudi je res, da se sadje v dobrih letinah le težko proda, če pa pomislimo, da ne zahteva sadno drevje skoraj nobenega dela, moramo priznati, kako velikega pomena je za naše kmetijstvo osobito sedaj, ko so težaki jako dragi. Če bi pa s sadnim drevjem boljše ravnali, nego je naša stara navada, gotovo bi ne bilo toliko slabih letin. Ako se pa ne zmenimo za drugo, nego da sadje ž njega pobere, gotovo je, da nam ne more prinašati mnogo. Tudi bi se dalo sadje boljše spečati, če bi se kmetje združili ter sadje skupno prodajali in uporabljali.

Pri nas na Slovenskem je obnebje kakor ustvarjeno za sadjarstvo. Žal je le, da se še vse premalo goji! Koliko denarja, ki gre sedaj v Italijo, prijeli bi lahko Primorci za zgodno sadje, če bi ga imeli! Zgodne črešnje, hruške, smokve, jagode itd. dajale bi nam trikrat večje dobičke, nego nam jih daje sedaj žito, s katerim imamo skoraj večje stroške nego dohodke. Obnebje, lega in deloma tudi zemlja dajejo nam tako ugodne položaje za pridelovanje zgodnjega sadja, kakor malokateri deželi. Saj smo severu najbližji!

Kakor je pa za Primorsko zgodno sadje velikega pomena, ravno takega pomena je za Štajersko in Kranjsko pridelovanje poznega sadja. Obnebje je tu še milo, zato se sadje jako lepo razvija. Posebno ugaja v teh deželah jabolki, katera se pa v vroči Istri in na suhem Krašu nič prav ne sponaša. Saj pa je dobilo štajersko sadje tudi v tujini dobro ime. Škoda je le, da gre čestokrat pod tujim imenom v svet, radi česar jako trpi naše sadjarstvo.

Naši ljudje se večinoma izgovarjajo, če se jih vpraša, zakaj ne sade sadnega drevja, da se jim sadje pokrade. V mnogih okrajih je to žalostna resnica. Krivi so prebivalci sami, ker poljske tatove premalo kaznujejo in zato, ker premalo drevja zasajajo. Da bi imeli vsi sadje, gotovo bi ne palo nikomur na um, da bi šel krasti!

Sadno drevje ne zahteva Bog vé kako dobre zemlje in tudi ne, kakor sem prej povedal, posebnega dela. To malo pa, kar ga je, se mora opraviti, če hočemo, da nam bo prinašalo mnogo pridelkov. Velikega pomena je, da se izbere na vsaki kraj, zemljo in lego pravo drevesno vrsto. Tudi je treba zemljo primerno pripraviti ter zasajati samo lepo vzgojena drevesca. Sadno drevje pa se ne zasaja samo po polju, kakor je pri nas splošna navada, marveč ono uspeva jako dobro tudi na travniku in še celo na pašniku. Taka zemljišča je treba seveda potem večkrat gnojiti, kar pa ne pride samo drevju, marveč tudi travi prav. Dobili bomo torej mnogo več trave in zraven še obilo sadja. Koliko puščav bi se lahko spreobrnilo pri nas v lepe sadovnjake, ki bi prinašali stalne in obile dohodke! Posebno občinskim zborom predlagam tu na posvetovanje, ali bi se ne dali občinski pašniki, travniki itd. posaditi. Koliko nosi sadno drevje, če se pravilno ž njim ravna, znam povedati sam prav dobro. V sadovnjaku, ki meri okoli 5 oral zemlje napravil sem pred par leti nad 70 hl izvrstnega mošta, razun tega pridelal še za okoli 1000 gld. sadja. Poleg tega se je v sadovnjaku trikrat kosilo. Vsi stroški so znašali ono leto komaj 200 gld. Dobiček je bil torej jako lep.

Gotovo najde naš listič kakega bravca, ki bo z nami nasprotnega mnenja in bo morda menil, ker se njemu sadno drevje ne sponaša, da širimo krive nauke. Saj se mi dogodi to na mojih potovanjih po deželi čestokrat. Sadje pri nas ne uspeva, pravijo. No, da ne uspeva povsod vsaki sadež, to je res, da pa ne uspeva nobeno sadje, ta je gola. Kmetovalci, ki govore na gornji način, so večinoma sami krivi svojemu neuspehu. Ogledal sem si sadovnjake že mnogih takih gospodarjev, a potem se nisem čudil, da tako govore. Tu je rastlo drevo ob drevesu podobno gozdnemu grmovju, oblike ni imelo nobene, a bilo je večinoma pokrito z drevesnim lišajem in mahom. Po tleh je rastla redka trava in travniški pleveli, ki so pravili, da ni občutila ona zemlja, od kar obstoji, blagodejnega vpliva, ki ga daje gnoj. Sploh se je poznalo, da se gospodar le tedaj zmeni za svoj sa-